VILHELMINA
MODEL FOREST
Hållbar skog- och vattenförvaltning i ett landskapsperspektiv
VMF
SWH Stockholm
16 dec 2014

Vilhelmina Model Forest

Efter 10 års utveckling ska ”Model” uppfattas som arbetsmodell och ”Forest” som hela landskapet med dess naturresurser och brukare

Förändringar i landskapet

Skogsavverkningar under 50 år
Skogsmark (grön) 66% av landarealen 1958

Slutavverkningar mellan 1958 and 1973

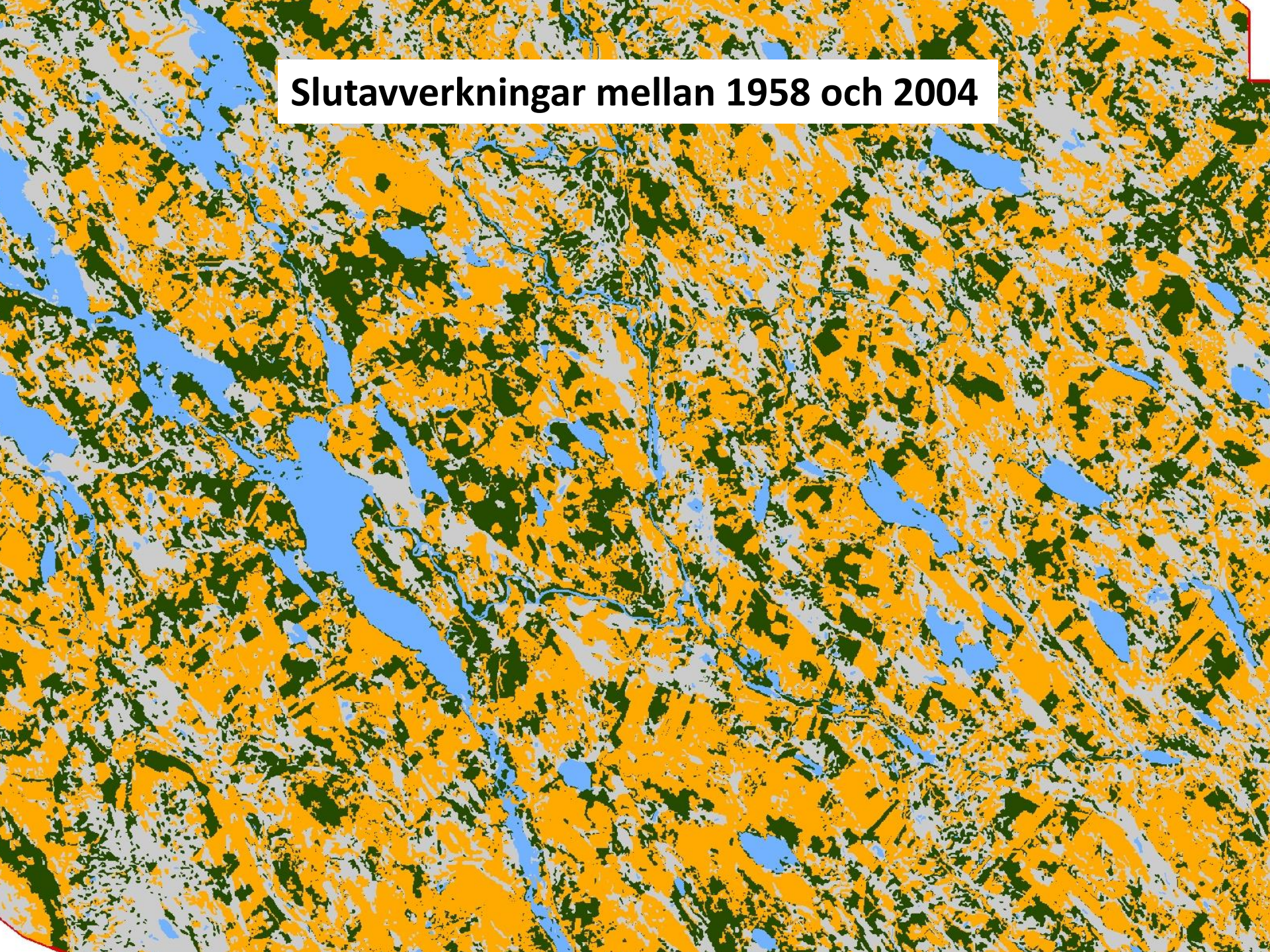
Slutavverkningar mellan 1958 och 2004

Vattenkraftsutbyggnaden har varit intensiv

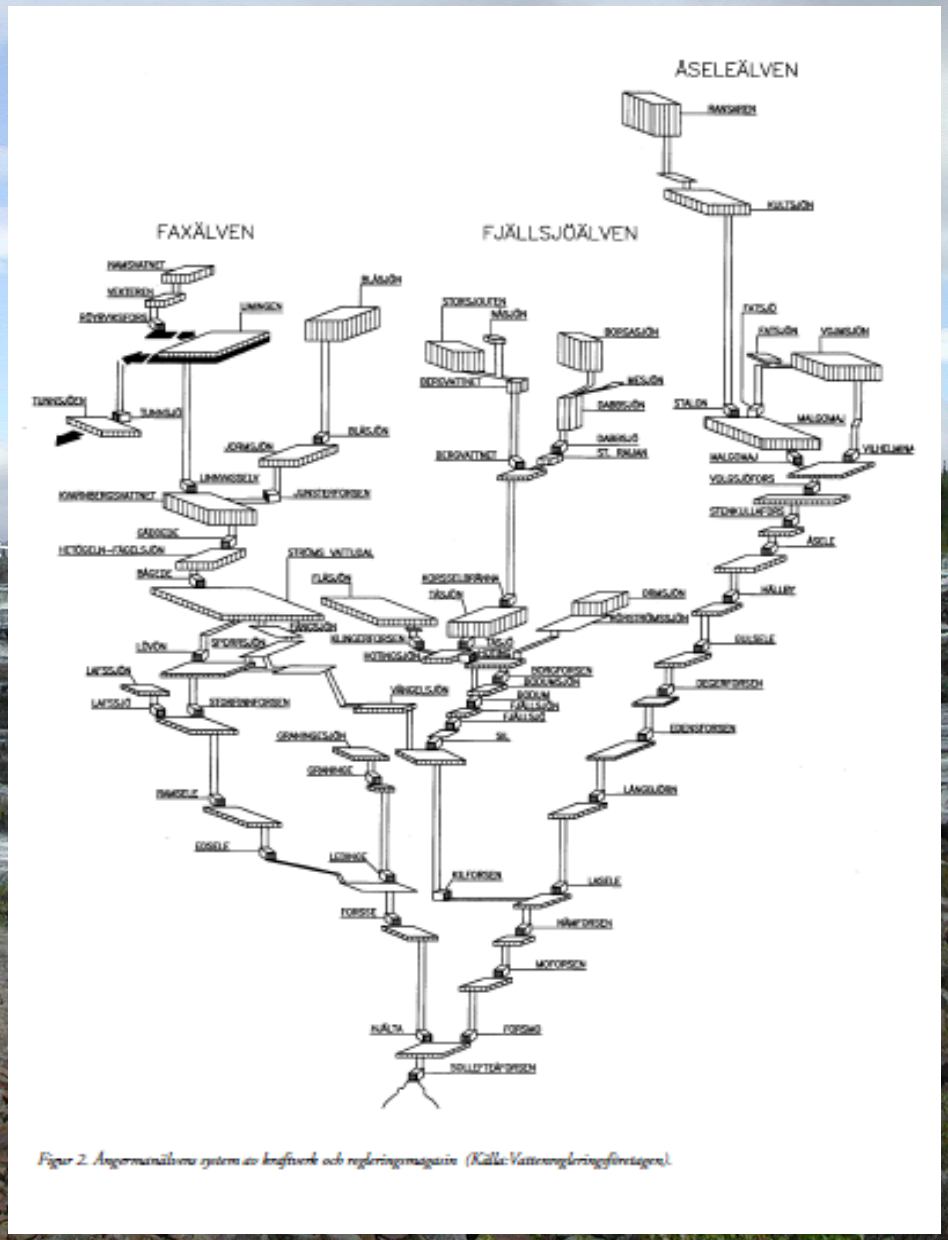

Figur 2. Ångermanälvens system av kraftverk och regleringsmagasin (Källa: Vattenregleringsföretagen).

Foto: Leif Jougda

Forsmo kraftverk

Rennäring

Paradiset utifrån renens behov

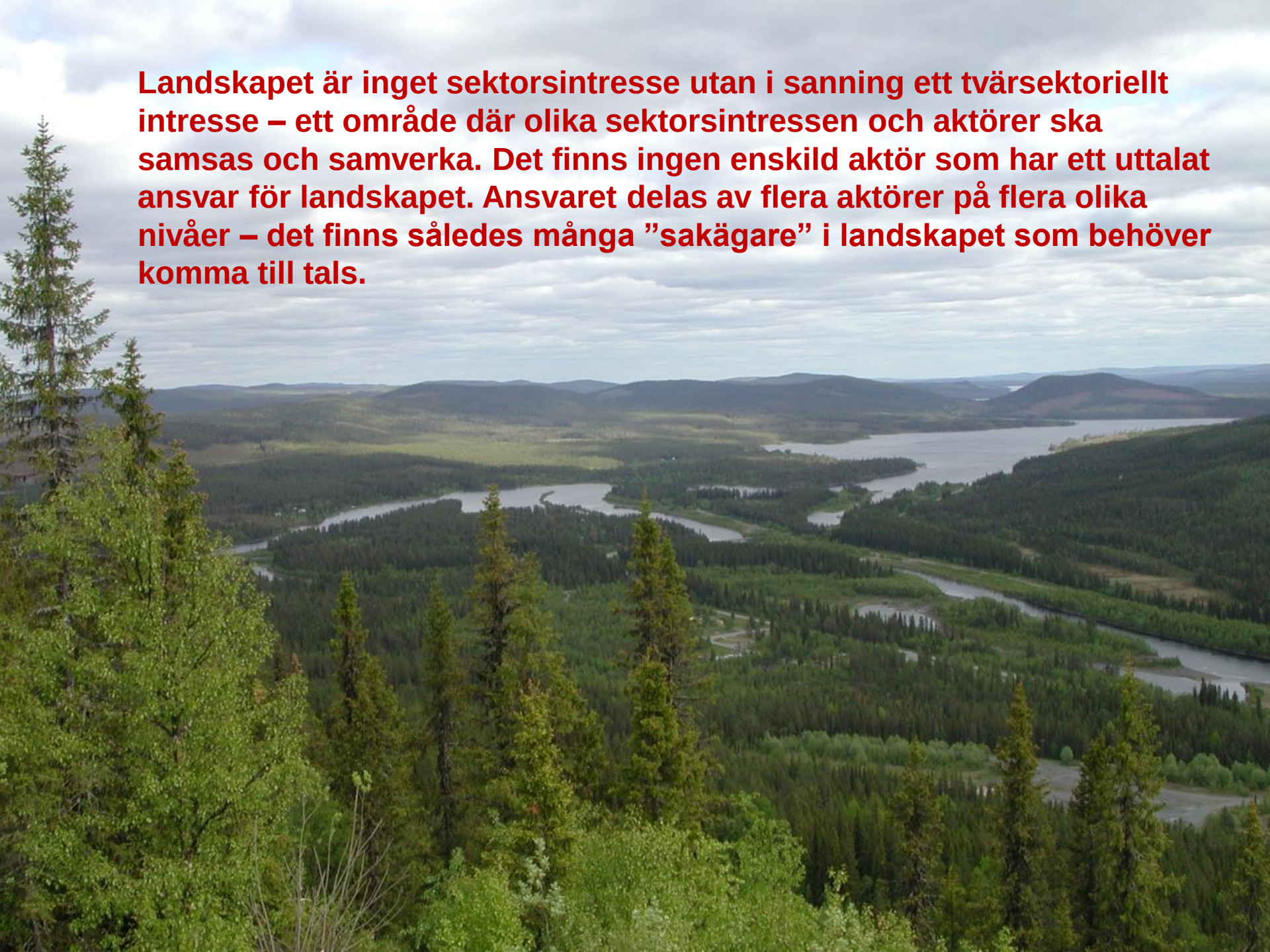

Landskapet är inget sektorsintresse utan i sanning ett tvärsektoriellt intresse – ett område där olika sektorsintressen och aktörer ska samsas och samverka. Det finns ingen enskild aktör som har ett uttalat ansvar för landskapet. Ansvaret delas av flera aktörer på flera olika nivåer – det finns således många ”sakägare” i landskapet som behöver komma till tals.

Landskap-Delaktighet-Hållbarhet

VMF omfattar 850 000 hektar (350 000 ha skog)

Styrgrupp (11 olika brukare)
Intressentgrupp (50 pers.)
Nätverk (150 pers.)

see

15 – 21 SEPTEMBER 2014

Västerbottens hållbarhetsvecka

Social, ekonomisk och ekologisk utveckling

Klimatdagen

Onsdag 17 september

Vilhelmina, Folkets hus

Fri entré hela dagen!

Program

9.30-11.30 Omställning Sverige

Vi blir alltmer medvetna om att vi förbrukar mer resurser än vad vår jord klarar av och att vi behöver ändra livsstil. Men hur ska det går till? Och vad kan du göra som privat person, yrkesmänniska och samhällsaktör?

Anders Persson talar kring detta.

13.00-15.00 Sweet Dreams

Anna Jonsson och Sara Nilsson välkomnar till en kabaré om miljö, mod och behovet av förändring! I en salig blandning av humor och allvar gestaltas en absurd verklighet. Med teater, sång och musik skildras drömmen om en rimligare värld.

15.00-15.30 Fika

Vi bjuder på kaffe/te och kaka.

15.30-17.30 Film: Vildmarkshav

Deborah Shapiro och Rolf Bjelke seglade runt Antarktis i Södra Oceanen. Nu kommer de till Vilhelmina och presenterar en fantastisk naturfilm som också visar hur klimatet har förändrats och hur det påverkar djur och natur.

Omställning Sverige och Sweet Dreams kommer sändas på webben, se respektive kommuns hemsida 17 sep.

ENERGI- OCH KLIMATRÅDGIVNINGEN

Studie främjandet

SKOGSSTYRELSEN

VILHELMINA MODEL FOREST

Elever gör fågelholkar med kamerainstallationer

1000

Vattendagar i Vilhelmina

VILHELMINA. I veckan har två vattendagar genomförts i Vilhelmina.

– Detta är en av ett flertal aktiviteter vi har, berättade skogsstyrelsen Leif Jougda.

Vilhelmina Model Forest

Klimat

Klimatguide för Vilhelmina kommun

Samarbete pågår med Kanada
Circum Boreal Initiative

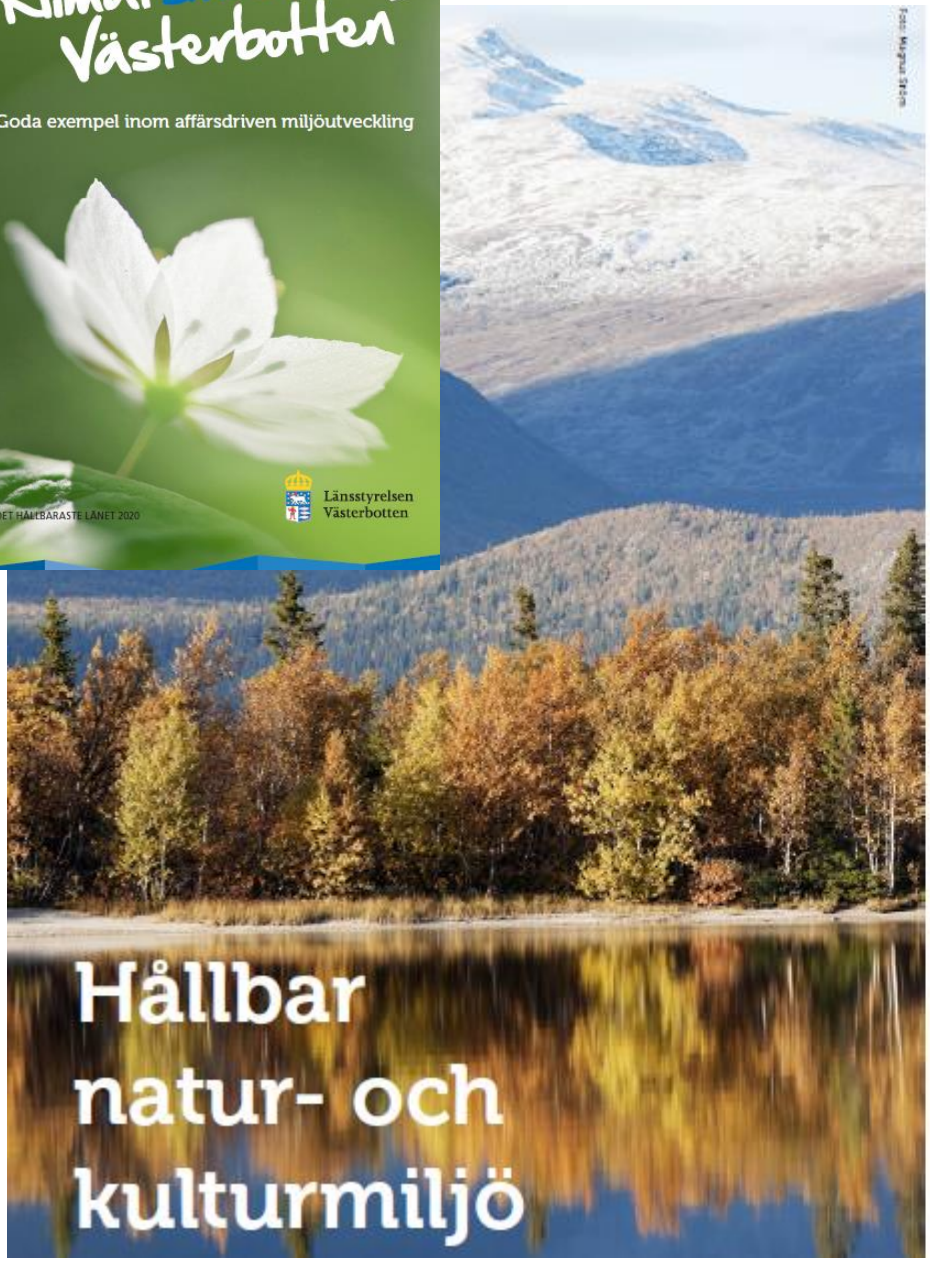

Vilhelmina Model Forest

Konceptet Model Forest introducerades för cirka 25 år sedan i Kanada, som ett sätt att försöka lösa intressekonflikter kring naturresurser och hur vi gemensamt brukar landskapet. 1992 presenterades världens första Model Forest. Sedan dess har antalet växt till 58 stycken. Dessa är spridda över hela världen i 26 länder och motsvarar 108 516 717 hektar skogsdominerat landskap. Vilhelmina Model Forest omfattar Vilhelmina kommun med sina 850 000 hektar var Europas första Model Forest när det bildades 2004.

Syftet med Vilhelmina Model Forest är att uppnå ett långsiktigt uthålligt brukande av landskapet baserat på lokalt deltagande i Vilhelmina kommun. Målet är att utforma en strategi som innebär att lokala aktörer känner valfrihet och trygghet i sitt brukande av naturresurser. Samarbete och samverkan är grundläggande förutsättningar. I arbetet läggs därför stor vikt vid att utveckla processer för delaktighet beträffande planering, praktiskt utförande och forskningsinsatser inom olika områden och delar av Vilhelmina kommun. Model Forest tar ett helhetsgrepp kring stora landområden, för att på ett långsiktigt sätt värda landskapet i sammarbete med markägare, ideella föreningar och andra intressenter. Med hjälp av forskning och studier kan nya idéer utvecklas för hur landskapet kan nyttjas för produktion av varor och tjänster.

Model Forest kan sammanfattas med tre ledord: landskap, partnerskap och delaktighet. De lokala förhållandena och förutsättningarna för en uthållig användning av landskapet inom ramen för de nationella regelverken gör att varje koncept är unikt. Grundtanken med konceptet är att brukarna av landskapet tillsammans ska hitta verktyg att kombinera det lokala samhällets sociala, kulturella och ekonomiska behov med långsiktig ekologisk hållbarhet i stora landskap. Verksamhetsplanen i är uppbyggd kring sex kriterier för uthålligt nyttjande av skogslandskapet:

- Bevarande av biodiversitet
- Vidmakthållande av skogsekosystemens vitalitet och produktionsförmåga
- Bevarande av mark och vattenresurser
- Skogsekosystems roll i globala kretslopp
- Skogsbrukets samhällsnytta
- Samhällets ansvar för uthållighet

Kontaktpersoner
Leif Jougda, Skogsstyrelsen i Vilhelmina, leif.jougda@skogsstyrelsen.se
Alexandra Larsson, Vilhelmina kommun, alexandra.larsson@vilhelmina.se

Hemsida www.vilhelminamodelforest.se, www.modelforest.se

Skogsproduktion -

Strategi för hyggesfritt skogsbruk

Försöksytor etablerade

VILHELMINA MODEL FOREST

”Skogsförvaltning”

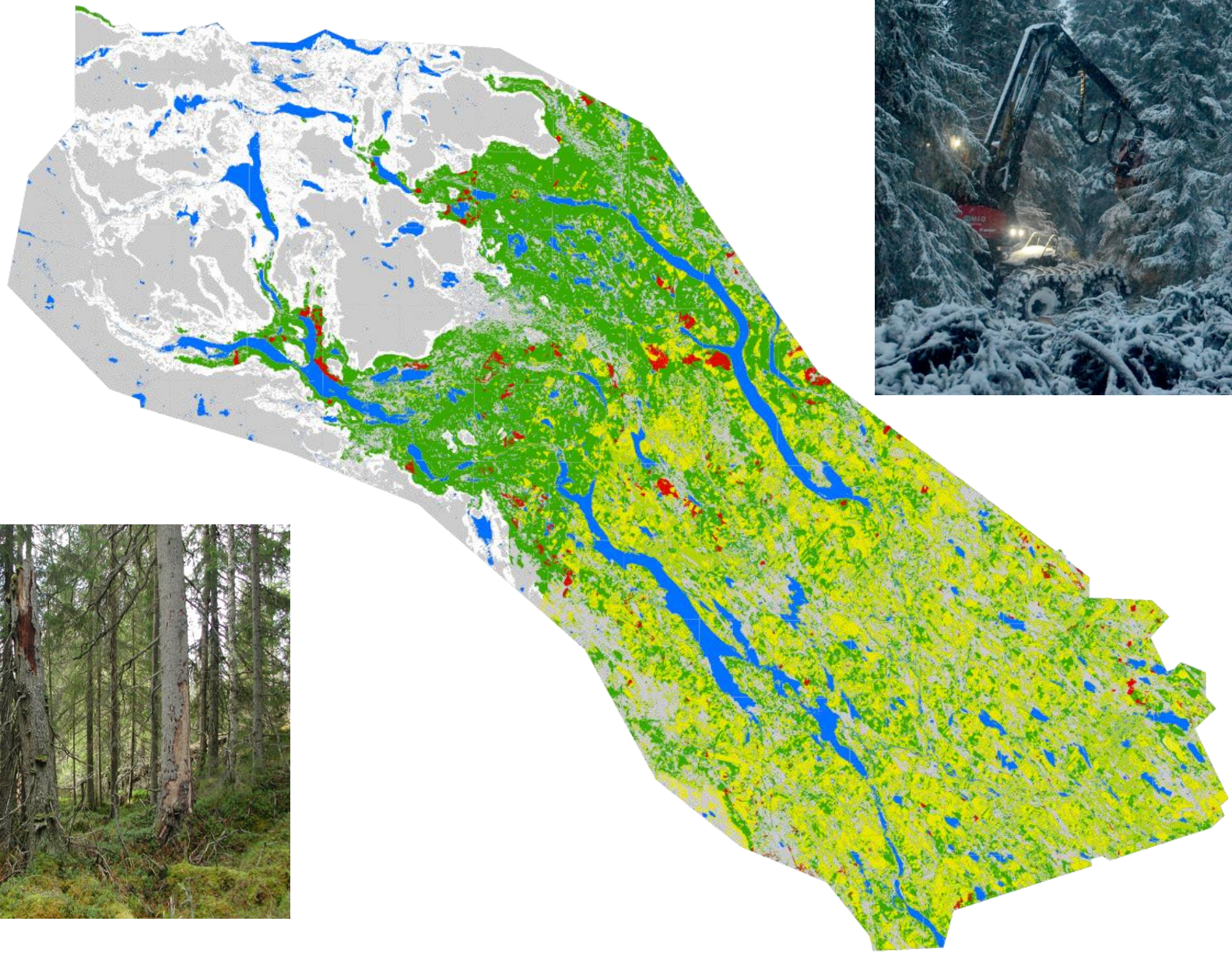

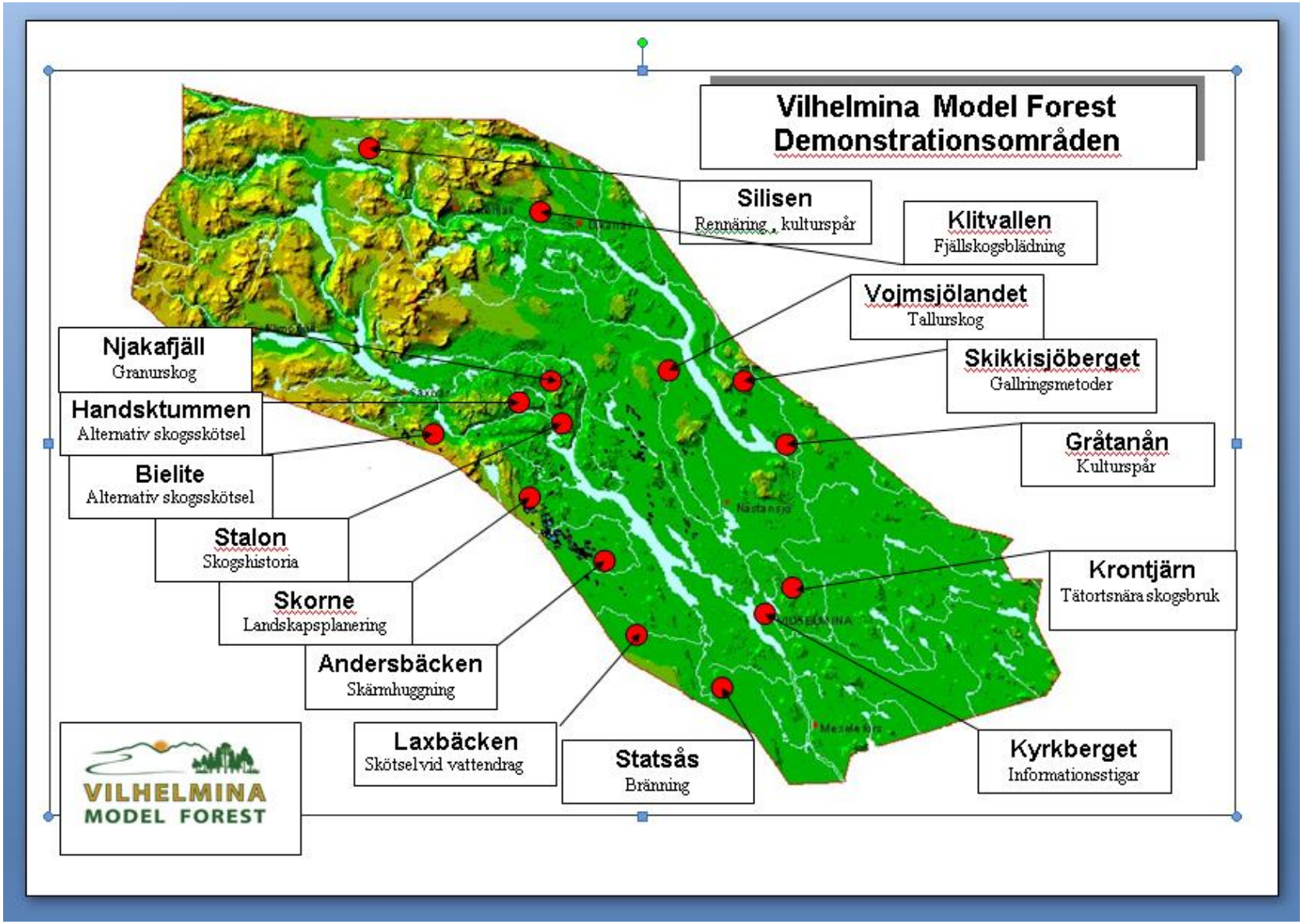
Vilhelmina Model Forest
Demonstrationsområden
Silisen
Rennäring , kulturspår
Klitvallen
Fjällskogsblädning
Vojmsjölandet
Tallurskog
Skikkisjöberget
Gallringsmetoder
Gråtanån
Kulturspår
Krontjärn
Tätortsnära skogsbruk
Kyrkberget
Informationsstigar
Njakafjäll
Granurskog
Handsktummen
Alternativ skogsskötsel
Bielite
Alternativ skogsskötsel
Stalon
Skogshistoria
Skorne
Landskapsplanering
Andersbäcken
Skärmhuggning
Laxbäcken
Skötsel vid vattendrag
Statsås
Bränning
VILHELMINA
MODEL FOREST

BALTIC LANDSCAPE

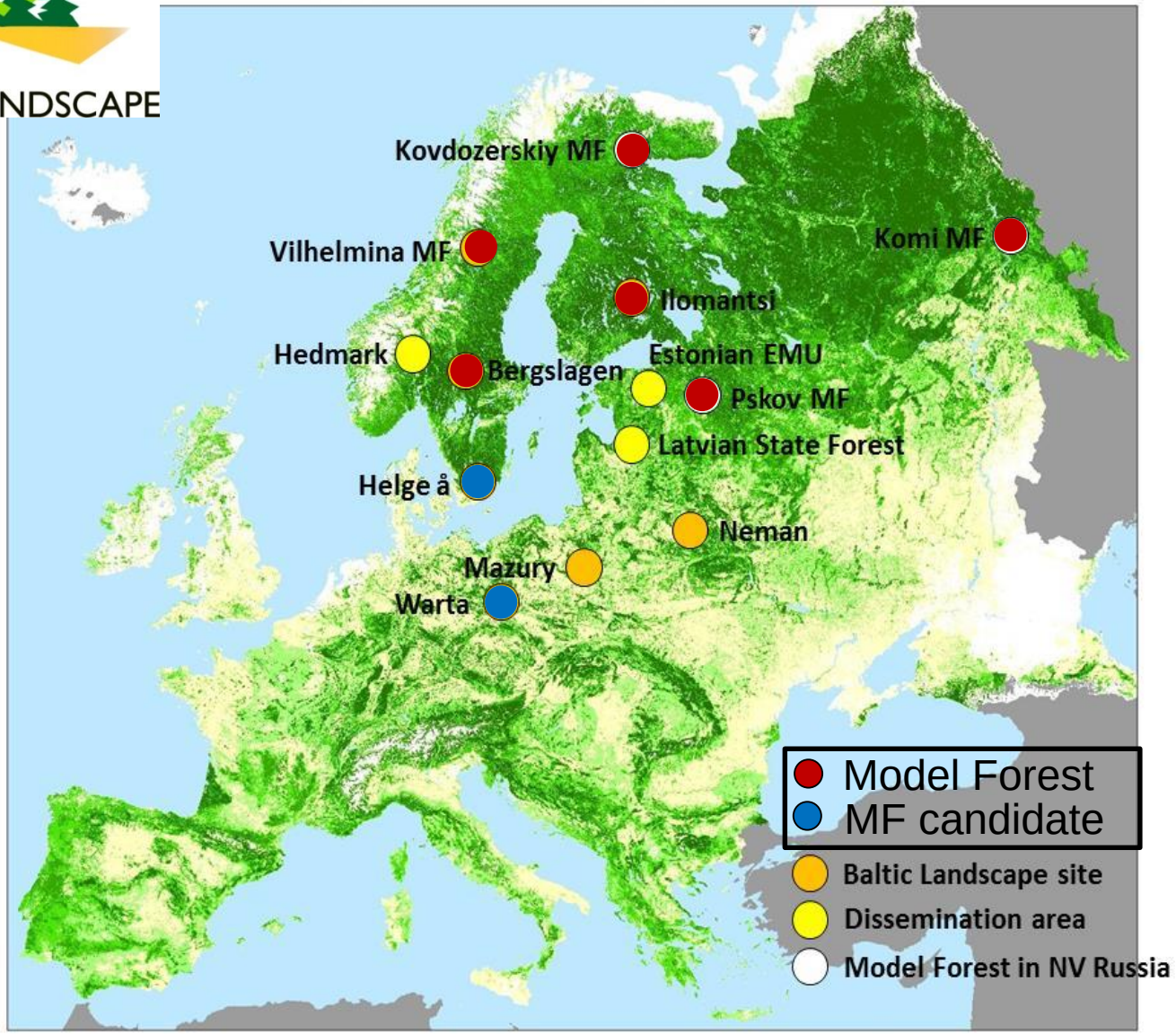

Vatten

Ångermanälvsmodellen

Folkomröstning om utbyggnad av Vojmån

VILHELMINA
MODEL FOREST

Hållbara vatten

Vi vill visa hur man lokalt tar ansvar för sitt vatten och anpassar sitt nyttjande så att negativa effekter inte uppstår. Ofta är det små åtgärder som krävs, ibland bara att få med resursen vatten i den lokala planeringen på ett bra sätt.

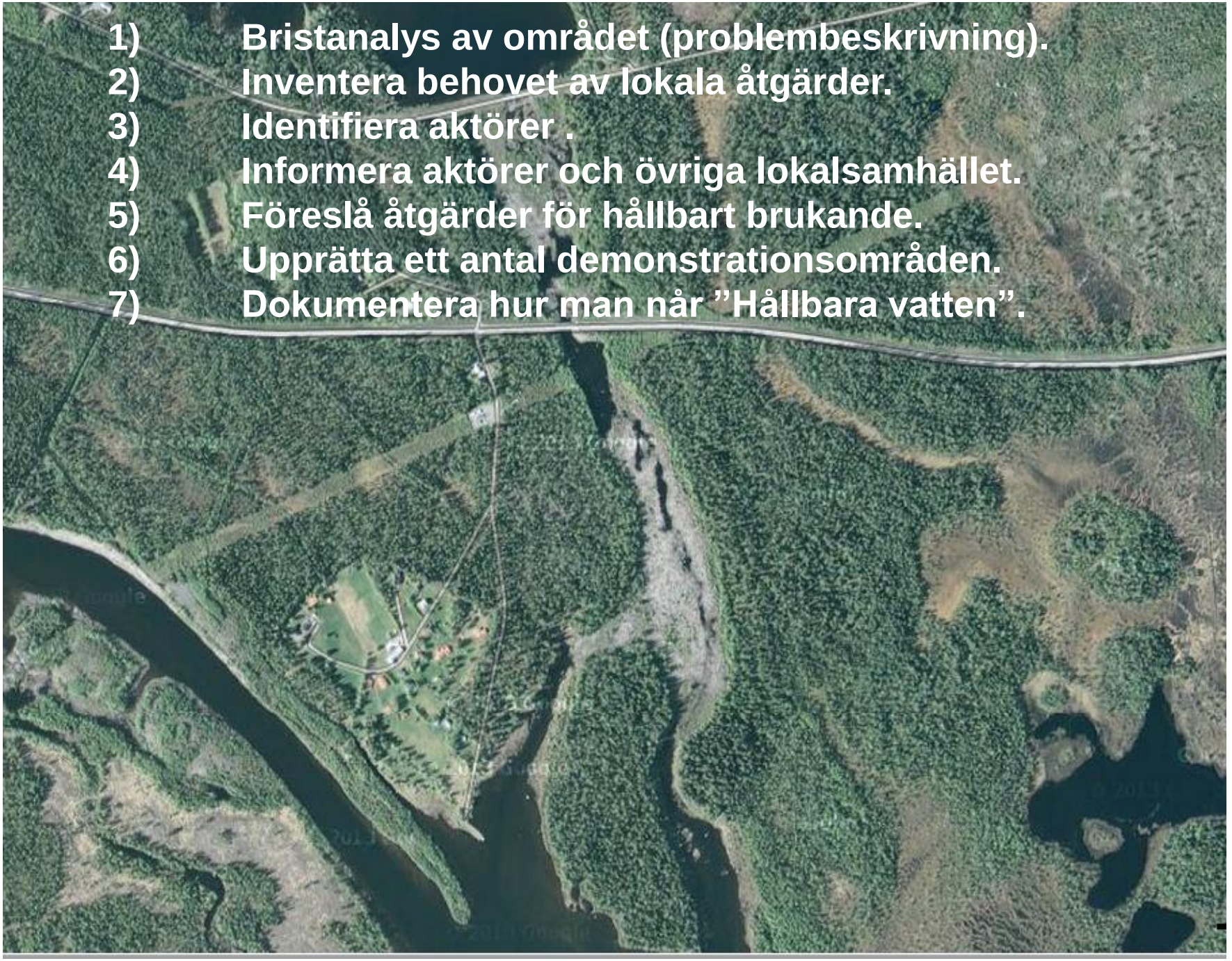
1) Bristanalys av området (problembeskrivning).
2) Inventera behovet av lokala åtgärder.
3) Identifiera aktörer .
4) Informera aktörer och övriga lokalsamhället.
5) Föreslå åtgärder för hållbart brukande.
6) Upprätta ett antal demonstrationsområden.
7) Dokumentera hur man når ”Hållbara vatten”.

VMFGIS

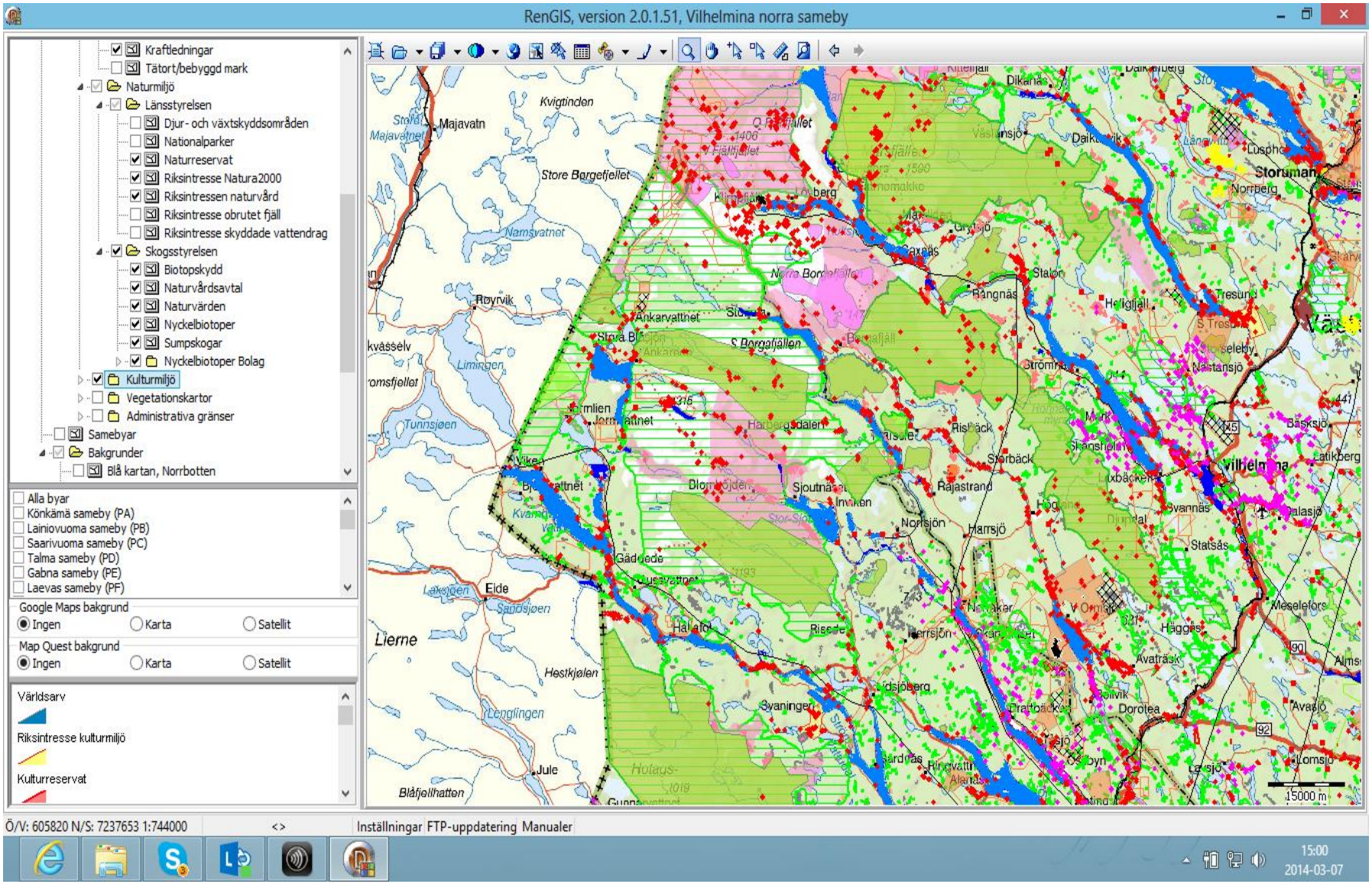
RenGIS, version 2.0.1.51, Vilhelmina norra sameby
Kraftledningar
Tätort/bebyggd mark
Naturmiljö
Länsstyrelsen
Djur- och växtskyddsområden
Nationalparker
Naturreservat
Riksintresse Natura2000
Riksintressen naturvård
Riksintresse obrutet fjäll
Riksintresse skyddade vattendrag
Skogsstyrelsen
Biotopskydd
Naturvårdsavtal
Naturvärden
Nyckelbiotoper
Sumpskogar
Nyckelbiotoper Bolag
Kulturmiljö
Vegetationskartor
Administrativa gränser
Samebyar
Bakgrunder
Blå kartan, Norrbotten
Alla byar
Könkämä sameby (PA)
Lainiovuoma sameby (PB)
Saarivuoma sameby (PC)
Talma sameby (PD)
Gabna sameby (PE)
Laevas sameby (PF)
Google Maps bakgrund
Ingen
Karta
Satellit
Map Quest bakgrund
Ingen
Karta
Satellit
Världsarv
Riksintresse kulturmiljö
Kulturreservat
Majavatn
Kvigtinden
Store Borgefjellet
Namsvatnet
Røyrvik
Limingen
Tunnsjøen
Eide
Lierne
Hestkjølen
Lenglingen
Jule
Blåfjellhatten
Storuman
Vilhelmina
Norrberg
Tresund
Rangnäs
Stalon
Ankarvattnet
Storbäck
Rajastrand
Norrsjön
Harrsjö
Svannäs
Statsås
Meselefors
Häggås
Avaträsk
Dorotea
Svaningen
Risede
Gädede
Lidsjöberg
Ringvattnet
Lomsjö
15000 m
Ö/V: 605820 N/S: 7237653 1:744000
Inställningar
FTP-uppdatering
Manualer
15:00
2014-03-07

Etablera Landskapslotsar

AKADEMI NORR

www.vilhelminamodelforest.se

Leif Jougda
Skogsstyrelsen, Vilhelmina
leif.jougda@skogsstyrelsen.se
0940-398 64